

BOSNA I HERCEGOVINA
APELACIONI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 96 o Pr 159936 24 Pžp
Brčko, 03.04.2024. godine

Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, sudija Srđan Nedić, uz učestvovanje Ljiljane Lukić kao zapisničara, u prekršajnom predmetu protiv okrivljenog Z.B. iz B., zbog prekršaja iz člana 10. Zakona o javnom redu i miru Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, br. 32/09 i 14/10), odlučujući o žalbi branioca okrivljenog Merime Pejić, advokata iz Kancelarije za pravnu pomoć Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, podnesenoj protiv rješenja Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 96 o Pr 159936 23 Pr od 13.02.2024. godine, donio je dana 03.04.2024. godine sledeće

R J E Š E N j E

Odbija se kao neosnovana žalba branioca okrivljenog Z.B. i rješenje Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 96 o Pr 159936 23 Pr od 13.02.2024. godine, potvrđuje.

Obrazloženje

Rješenjem Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 96 o Pr 159936 23 Pr od 13.02.2024. godine, okrivljeni Z.B., oglašen je odgovornim da je, radnjama opisanim u izreci navedenog rješenja, počinio prekršaj iz člana 10., kažnjiv po istom članu Zakona o javnom redu i miru Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, pa mu je sud, primjenom navedenog zakonskog propisa i članova 11. i 12. Zakona o prekršajima Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, br. 24/07, 6/12, 11/12, 29/16 i 6/22), izrekao novčanu kaznu u iznosu od 100,00 KM (stotinukonvertibilnihmaraka).

Novčanu kaznu, u skladu sa odredbom člana 13. pomenutog Zakona, okrivljeni je dužan platiti u roku od 30 dana, računajući od dana pravosnažnosti rješenja.

Istim rješenjem, na osnovu člana 9. Zakona o prekršajima Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, u vezi sa članom 188. stav (4) Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, br. 34/13, 27/14, 3/19 i 16/20), okrivljeni je oslobođen obaveze plaćanja troškova prekršajnog postupka.

Protiv navedenog rješenja žalbu je podnijela branilac okrivljenog Z.B., Merima Pejić advokat iz Kancelarije za pravnu pomoć Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, (u daljem tekstu branilac okrivljenog), zbog:

- bitne povrede prekršajnog postupka (član 69. stav 1. tačka f) i tačka g) Zakona o prekršajima Brčko distrikta Bosne i Hercegovine)
- povrede materijalnog propisa o prekršaju (član 70. stav 1. tačka a) i tačka b) Zakona o prekršajima Brčko distrikta Bosne i Hercegovine) i
- odluke o sankciji (član 68. stav 1. tačka c) Zakona o prekršajima Brčko distrikta Bosne i Hercegovine),

s prijedlogom da Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine žalbu uvaži i prvostepenu odluku preinači i obustavi prekršajni postupak ili izrekne uslovnu osudu, odnosno da ukine prvostepeno rješenje i predmet vrati prvostepenom sudu na novi usmeni pretres.

Policija Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu ovlašćeni organ) u odgovoru na žalbu osporava osnovanost žalbenih navoda branioca okrivljenog, navodeći da je ista neosnovana, te predlaže da Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine žalbu odbije i potvrdi prvostepeno rješenje koje je doneseno na pravilan i zakonit način u skladu sa pozitivnim propisima.

Ovaj sud je ispitao prvostepeno rješenje u skladu sa članom 306. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, a u vezi sa članom 9. stav 2. Zakona o prekršajima Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, odnosno, u granicama žalbenih navoda i odlučio je kao u izreci ovog rješenja, a iz sledećih razloga:

Žalba branioca okrivljenog je neosnovana.

Neosnovani su žalbeni navodi branioca okrivljenog kojima ukazuje da je sud počinio povredu materijalnog propisa o prekršaju iz člana 70. stav (1) tačka a) Zakona o prekršajima Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, kada je odlučio da radnja opisana u prekršajnom zahtjevu predstavlja prekršaj iz člana 10. Zakona o javnom redu i miru Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Odredbom člana 3. tačka b) Zakona o javnom redu i miru Brčko distrikta Bosne i Hercegovine propisano je šta se podrazumijeva pod javnim mjestom, a iz tih odredbi jasno proizilazi da internet platforme i društvene mreže nisu definisani kao javno mjesto, i kada bi bilo definisano, da li sprečava slobodu izražavanja i da li ulazi u domen pravne regulacije klevete, zatim navodi da je sud počinio bitnu povredu prekršajnog postupka iz člana 69. stav (1) tačka g) i f) Zakona o prekršajima Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, jer nije primijenio odredbe člana 61. stav (1) tačka a) i tačka k) istog zakona.

Zatim, navodi da iz materijalnog dokaza D1, koji je podnosilac zahtjeva dostavio u spis suda na usmenom pretresu, a kojeg je sud cijenio kao relevantan, sud nikako nije mogao utvrditi da je okrivljeni počinio prekršaj u vrijeme i na način opisan u izreci pobijanog rješenja. Uz sve navedene žalbene navode smatra i da odluka suda o sankciji nije pravilna.

U pogledu istaknutih žalbenih navoda branioca okrivljenog, valja napomenuti da je odredbom člana 10. Zakona o javnom redu i miru Brčko distrikta Bosne i Hercegovine propisano da ko iznosi ili prenosi lažne vijesti, glasine ili tvrdnje kojima se može izazvati uznemirenje građana ili ugroziti javni red i mir, biće kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 100,00 do 500,00 KM. Naime, okrivljeni je počinio

prekršaj na način da je na svom Facebook profilu iznio više lažnih vijesti i glasina u smislu da se u naselju G., B., u blizini Osnovne škole G. nalazi muško i žensko lice koje fotografiše učenike i na taj način priprema otmicu djece, te je na taj način izazvao uznemirenost građana i time ostvario obilježje prekršaja iz člana 10. Zakona o javnom redu i miru Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Odlučna činjenica u konkretnoj situaciji je da je okrivljeni prouzrokovao uznemirenost mnogih građana i roditelja, na način da je širio vijest koja ne odgovara istini, zbog koje su se roditelji zabrinuli za sigurnost svoje djece, te su tih dana morali biti na oprezu i dovoziti i odvoziti svoju djecu iz navedene škole, pa je u skladu s tim okrivljeni osnovano oglašen odgovornim za navedeni prekršaj.

S tim u vezi, ovaj sud smatra da je prvostepeni sud pravilno primijenio materijalni propis, bez obzira na navode branioca okrivljenog, kojima ističe da internet platforme i društvene mreže u zakonu nisu definisane kao javno mjesto.

Imajući u vidu da su vijesti i glasine bile lažne, te da je objava okrivljenog bila lažna, javna i dostupna svima, ne samo prijateljima okrivljenog na društvenoj mreži Facebook, i da je kao takva uznemirila veliki broj građana, dovoljno je da bi se time ostvarilo obilježje prekršaja iz člana 10. Zakona o javnom redu i miru Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Vežano za žalbeni navod slobode izražavanja, prema odredbi člana 10. stav (1) Evropske konvencije o ljudskim pravima i osnovnim slobodama svako ima pravo na slobodu izražavanja, koja se odnosi ne samo na informacije ili ideje, koje su prihvaćene ili se ne smatraju uvredljivim ili ne izazivaju nikakvu reakciju, nego se odnosi i na one koje izazivaju uznemirenost, pa se tako u stavu (2) istog člana ostvarivanjem tih sloboda obuhvata i dužnost i odgovornost, ono može biti podvrgnuto formalnostima, uslovima, ograničenjima ili kaznama propisanim zakonom, koji su u demokratskom društvu nužni. Prema tome ova sloboda nije apsolutna i može biti ograničena zbog okolnosti i pod uslovima navedenim u članu 10. stav (2) Evropske konvencije o ljudskim pravima i osnovnim slobodama, pod kojim uslovima se javna vlast može miješati u uživanje slobode izražavanja.

Stoga je odlučna uloga i zadatak sudstva da u svakom pojedinačnom slučaju jasno utvrdi granicu između opravdanih i potrebnih, te neopravdanih i nepotrebnih ograničenja, svako mora biti u stanju da predvidi, u stepenu koji se razumno može očekivati u okolnostima konkretnog slučaja, posledice koje određeno ponašanje može imati. Prema tome okrivljeni je s obzirom na učinjeni prekršaj dužan snositi odgovornost, jer je svojom radnjom prouzrokovao uznemirenost velikog broja građana i samim tim ostvario obilježje prekršaja iz člana 10. Zakona o javnom redu i miru Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Dalje, žalbeni navod da je sud počinio bitnu povredu prekršajnog postupka iz člana 69. stav (1) tačka g) i f) Zakona o prekršajima Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, iz razloga što nije primijenio odredbe člana 61. stav (1) tačka a) i tačka k) navedenog zakona, kojim je propisano da će sud rješenje o prekršaju kojim se obustavlja prekršajni postupak donijeti kada utvrdi da radnja koja se okrivljenom stavlja na teret nije prekršaj i kada nije dokazano da je okrivljeni počinio prekršaj, je neosnovan. Naime, budući da je utvrđeno da je okrivljeni počinio prekršaj koji mu se

zahtjevom za pokretanje prekršajnog postupka stavlja na teret, to je odluka prvostepenog suda pravilna, pa je neosnovan žalbeni navod da se odluka suda zasniva na nezakonitom dokazu koji sud nije mogao koristiti.

S tim u vezi sud nije propustio, niti pogrešno primijenio odredbe ovog zakona, a koje bi imale štetne posljedice za žalioca, kako to branilac okrivljenog neosnovano navodi.

Prvostepeni sud je naveo jasne, dovoljne i pravno valjane razloge zbog kojih je prihvatio kao istinite iskaze policijskih službenika, a te razloge u potpunosti prihvata i ovaj sud, jer su iskazi svjedoka potkrijepljeni materijalnom dokumentacijom, i to prije svega službenom zabilješkom ovlašćenog organa, broj 14.01-04.1-90768/23 od 21.11.2023. godine, za razliku od navoda branioca okrivljenog. U vezi sa prethodno navedenim, iz iskaza svjedoka M.G. i F.Z., koji su dati na usmenom pretresu održanom dana 13.02.2024. godine, proizlazi da je Z.B. dana 29.10.2023. godine prijavio da zadnja 4-5 dana oko škole na G. kruži bijelo vozilo slovenskih tablica, da se u njemu nalazi jedno muško i žensko lice, te da fotografišu školu, učenike i da se priprema otmica nekog djeteta, potom je taj isti sadržaj objavio na društvenoj mreži odnosno na svom Facebook profilu i time uznemirio mnoge građane.

U cilju da ispita da li postoji osjećaj uznemirenosti stanovništva s obzirom na navode koje je Z.B. prijavio, policijski službenik M.G. izašao je na lice mjesta te obavio razgovor sa tri lica, R.S. koja je potvrdila da je vidjela bijelo vozilo, da su iz njega izašla dva uredna lica koji su fotografisali alternativni smještaj, ali ona s njima nije ništa pričala.

Zatim je obavljen razgovor sa A.D. i M.D., koji su potvrdili da su s navedenim licima iz vozila marke Peugeot sasvim normalno razgovarali o alternativnom smještaju, te su fotografisali živinu i okolinu alternativnog smještaja, i da su im ta lica rekla da se oni bave time. U međuvremenu je predsjednica mjesne zajednice P.1, V.A. kontaktirala policijskog službenika M.G. te navela kako su roditelji čija djeca idu u Osnovnu školu G. uznemireni, da u školu dovoze i odvoze djecu iz razloga što su pročitali objavu na Facebook stranici, koja je vezana za bijelo vozilo koje se pojavljuje kod škole, na osnovu objave Z.B. Dakle, objava Z.B. je izazvala uznemirenje građana i roditelja djece, koja idu u navedenu školu.

Svjedok F.Z., koja radi na poslovima vođe sektora - školskog policajca, prikupila je obavještenja kako bi utvrdila identitet pomenutih lica iz prijave, te je utvrđeno da se radi o F.J. i T.P.M.

Policijska službenica F.Z. je sa istima stupila u kontakt i obavila razgovor, pri čemu saznaje da su ušli u Bosnu i Hercegovinu dana 27.10.2023. godine u 08:00 časova na graničnom prelazu Brčko, a izašli dana 29.10.2023. godine u 09:40 časova na graničnom prelazu Orašje, te da su bili sa bijelim vozilom marke Peugeot registarskih oznaka ..., slovenačkih registarskih tablica, rekli su da su obavljali razgovor s ljudima koji žive u alternativnom smještaju u naselju G. i P.2 i da su fotografisanje vršili na osnovu dozvole tih ljudi, a da nisu fotografisali ni školu, ni djecu, što i nisu imali prilike jer je taj dan bila subota. F.J. je izjavio da je po zanimanju profesionalni fotograf i da je od 27.-29.11.2023. godine, zajedno sa svojom kolegicom koja je student fotografije u Lj. T.P.M. boravio na području B. u

naseljima G., B.1 i P.2, a razlog njihovog boravka u navedenim naseljima je istraživački rad koji traje već 6 godina, i da između ostalog radi na temi svog doktorata „Izbjeglička naselja ljudi iz bivše Jugoslavije nastala kao posljedica proteklog rata“ na univerzitetu u Beču. Naveo je i da je u naseljima G. imao u više navrata kontakte sa osobama imena: A., A.1, Z. i R. te da je sa njim bila i njegova koleginica T.M.P. i da su se predstavili svima sa kojima su kontaktirali i rekli na čemu zapravo rade. Na pitanje da li je fotografisao djecu, isti je odgovorio da nije, nego da je samo fotografisao naselje i to uz odobrenje stanara. Dalje je naveo da je pregledao komentare na društvenim mrežama i da se osjeća povrijeđeno, uplašeno za svoj život, jer je komentare shvatio kao prijetnju, te želi, ukoliko bude potrebno da se obrati pismenim putem Policiji Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, kako bi objasnio i demantovao priču, koja se širila društvenim mrežama.

S obzirom na sve prethodno navedeno, po ocjeni ovog suda, pravilno je prvostepeni sud, prije svega na osnovu iskaza svjedoka M.G. i F.Z., oboje policijski službenici, te službene zabilješke ovlaštenog organa, 14.01-04.12-83001/23 od 01.11.2023. godine ali i druge materijalne dokumentacije koja je na prijedlog ovlaštenog organa kao dokaz provedena tokom postupka, utvrdio da je okrivljeni svojim radnjama ostvario obilježja bića prekršaja iz člana 10. Zakona o javnom redu i miru Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, odnosno, da je svojom objavom na društvenoj mreži širio lažne vijesti i glasine, uznemirio građane, te time ugrozio javni red i mir.

Prvostepeni sud je na nesumnjiv način utvrdio činjenice iz zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka, a koje se odnose na radnje koje je okrivljeni preduzeo.

Naime, lažna vijest je sve ono što nije istina, a u konkretnoj objavi okrivljenog nije istina da se vozilo iz objave četiri dana vozalo po naselju G. oko osnovne škole i nije istina da lica iz vozila fotografišu djecu. Činjenica da je objava okrivljenog za 40 minuta imala 180 dijeljenja na društvenim mrežama, ukazuje na uznemirenost koju je lažna vijest izazvala. U skladu s navedenim ostvarila su se obilježja prekršaja iz člana 10. Zakona o javnom redu i miru Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Prema tome, neosnovano branilac okrivljenog ukazuje da bi se prekršajni postupak protiv okrivljenog trebao obustaviti, jer je odredbom člana 61. Zakona o prekršajima Brčko distrikta Bosne i Hercegovini propisano koji su razlozi zbog kojih se može obustaviti prekršajni postupak, te ovaj sud smatra da ni jedan od tih razloga ne obuhvata konkretnu situaciju, budući da je sa sigurnošću utvrđeno da je okrivljeni počinio prekršaj koji mu se stavlja na teret.

Shodno odredbi člana 68. Zakona o prekršajima Brčko distrikta Bosne i Hercegovine „pogrešno ili nepotpuno utvrđeno činjenično stanje“ nije propisano kao žalbeni osnov zbog kojeg se može izjaviti žalba protiv prvostepenog rješenja o prekršaju, zbog čega se ni ovaj sud nije mogao u žalbenom postupku upuštati u ispitivanje pravilnosti prvostepenog rješenja u tom dijelu.

Prvostepeni sud je, u smislu odredbe člana 12. Zakona o prekršajima Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, cijenio sve olakšavajuće i otežavajuće okolnosti na

strani okrivljenog i po ocjeni ovog suda, pravilno odmjerio i izrekao novčanu kaznu u minimalnom novčanom iznosu, koji je propisan za navedeni prekršaj.

Budući da nisu osnovani žalbeni navodi branioca okrivljenog kojima pobija prvostepeno rješenje, to je valjalo žalbu odbiti kao neosnovanu, a prvostepeno rješenje potvrditi.

Bili su to razlozi zbog kojih je ovaj sud odlučio kao u izreci rješenja, na osnovu člana 74. Zakona o prekršajima Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

ZAPISNIČAR

Ljiljana Lukić

SUDIJA

Srđan Nedić